

Neformaliojo švietimo poreikio ir vertinimo tyrimas

TYRIMO ATASKAITA

2013 balandis

Informacija apie tyrimą: tikslai

ŠEIMA

Išsiaiškinti neformaliojo švietimo poreikį ir vertinimą Lietuvos šeimose:

- ✓ dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose;
- ✓ suvokiama neformaliojo švietimo nauda;
- ✓ neformaliojo švietimo veiklų finansavimo vertinimas.

PEDAGOGAI

Išsiaiškinti Lietuvos pedagogų pasirengimą ugdyti mokinių socialines kompetencijas:

- ✓ savo turimų kompetencijų įsivertinimas;
- ✓ suvokiama neformaliojo švietimo nauda;
- ✓ ar pedagogai ugdo tas kompetencijas, kurių reikia vaikams?

Informacija apie tyrimą: metodologija

ŠEIMA

APKLAUSA atlikta **tiesioginio interviu** metodu respondento namuose 2013 m. kovo 23 – balandžio 22 d.

VYKDE Socialinės informacijos centras

ATRANKA – atsitiktinė, reprezentuojanti tikslines grupes.

TYRIMO TIKSLINĖS GRUPĖS:

- 15-19 metų jaunuoliai (7% nuo visų Lietuvos gyventojų)
- 3-19 m. vaikų tėvai (18% nuo visų Lietuvos gyventojų)

PEDAGOGAI

APKLAUSA atlikta **interviu internetu** metodu 2013 m. kovo–balandžio mėnesiais.

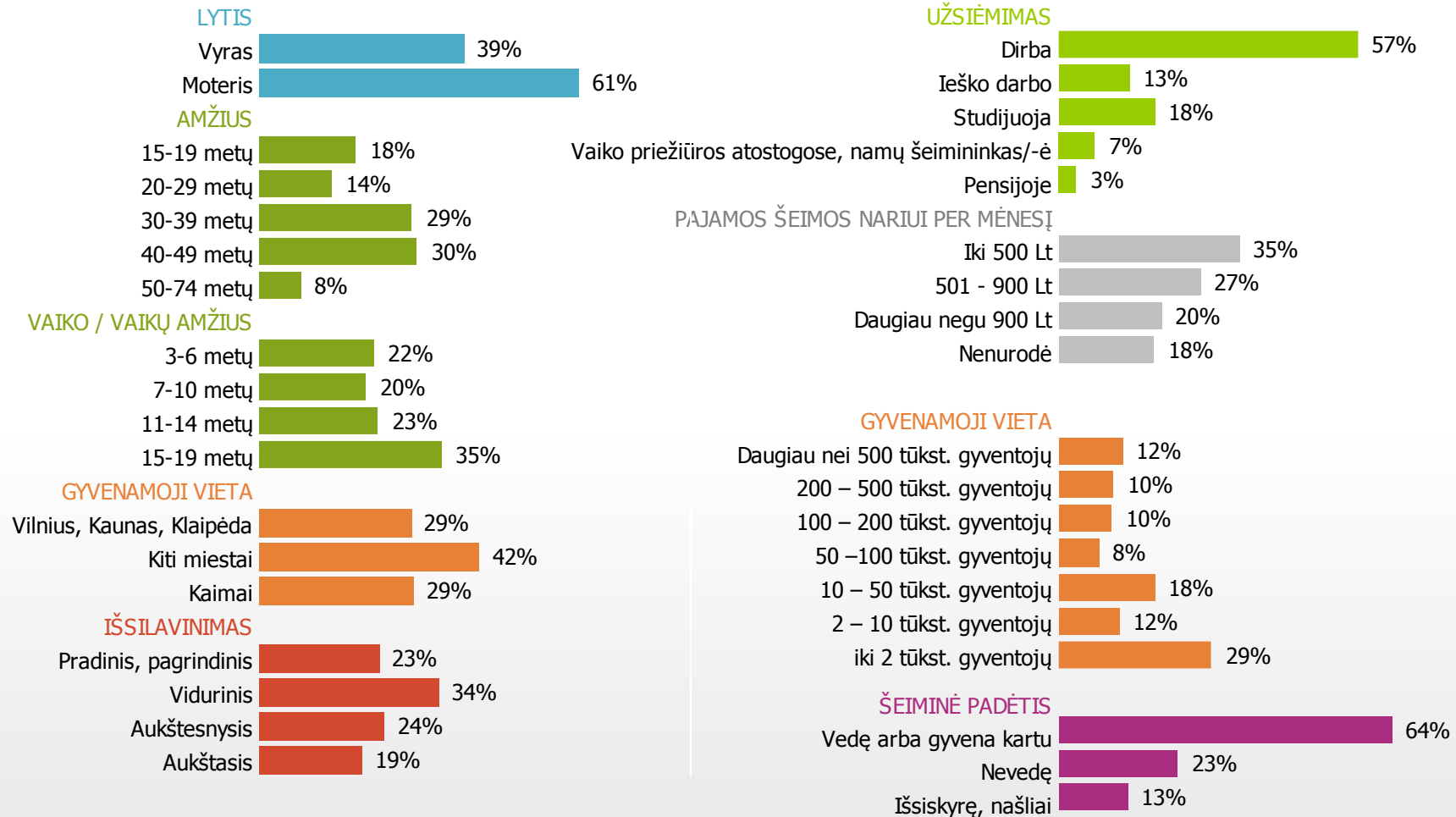
VYKDE Neformaliojo švietimo asociacija „Jaunimo akademija“ kartu su Lietuvos vaikų ir jaunimo centru.

ATRANKA – švieimo įstaigos atrinktos pagal atsitiktinės atrankos principus.

TYRIMO TIKSLINĖS GRUPĖS:

- respublikos bendrojo lavinimo mokyklų ir neformaliojo švietimo įstaigų pedagogai.

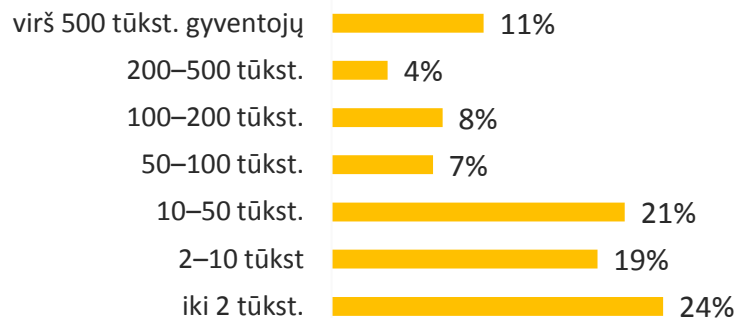
Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos: šeima

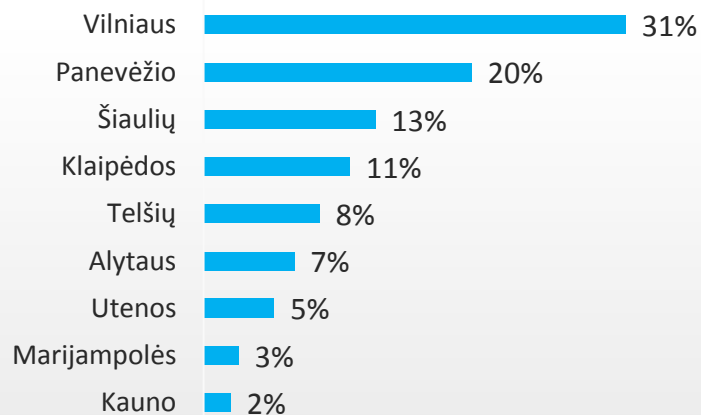
% nuo visų apklaustųjų šeimų, N=601.

Respondentų socialinės-demografinės charakteristikos: pedagogai

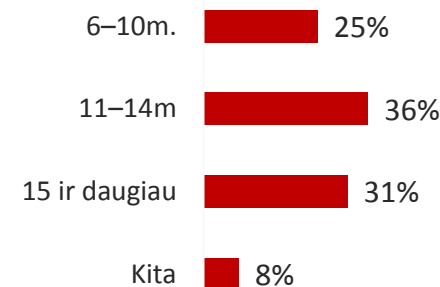
GYVENAMOSIOS VIETOS DYDIS

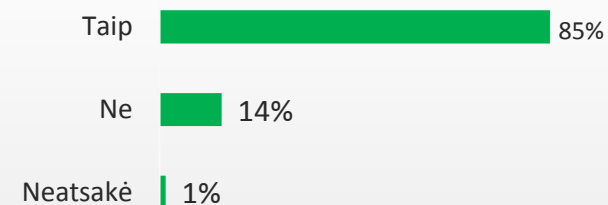
APSKRITIS

VAIKŲ AMŽIUS

AR PER 2 METUS TOBULINOSI KOMPETENCIJŲ UGDYME

% nuo visų apklaustųjų pedagogų, N=542.

Vaikų dalyvavimas neformaliojo ugdymo veiklose

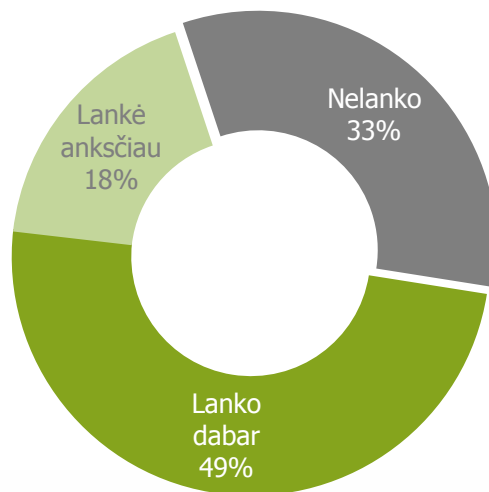
Dalyvavimas neformaliojo švietimo užsiėmimuose

Ar Jūs (Jūsų vaikas) lanko būrelius?

Dažniau 15-19 metų vaikai

(32% paauglių yra lanke neformaliojo švietimo užsiėmimus anksčiau)

Dažniau 3-6 metų vaikai

(76% ikimokyklinio amžiaus vaikų nelanko jokių neformaliojo švietimo užsiėmimų)

Dažniau 7-14 metų vaikai (62% - 71% šios amžiaus grupės vaikų lanko neformaliojo švietimo užsiėmimus)

% nuo visų apklaustų šeimų. Jei šeimoje bent vienas vaikas lanko neformaliojo švietimo užsiėmimus, šeima priskiriama prie „lankančių“, jei nei vienas vaikas nelanko – prie „nelankančių“. Analizuojamų vaikų skaičius=829

Neformaliojo švietimo veiklų lankytojai vs. nelankytojai

Lanko dabar

Lankė anksčiau

Nelanko

Amžius

3-6 m. (8%) *
7 – 10 m. (26%)
11 – 14 m. (33%)
15 – 19 m. (34%)

3-6 m. (2%)
7 – 10 m. (13%)
11 – 14 m. (22%)
15 – 19 m. (62%)

3-6 m. (52%)
7 – 10 m. (18%)
11 – 14 m. (8%)
15 – 19 m. (23%)

Šeima

Tėvų išsimokslinimas:
Vidurinis (41%)
Aukštesnysis (32%)
Aukštasis (27%)

Tėvų išsimokslinimas:
Vidurinis (42%)
Aukštesnysis (29%)
Aukštasis (29%)

Tėvų išsimokslinimas:
Vidurinis (64%)
Aukštesnysis (21%)
Aukštasis (15%)

Pajamos 1 šeimos nariui per mėn.
Iki 500 Lt (31%)
501-900 Lt (27%)
Virš 900 Lt (24%)

Pajamos 1 šeimos nariui per mėn.
Iki 500 Lt (39%)
501-900 Lt (21%)
Virš 900 Lt (15%)

Pajamos 1 šeimos nariui per mėn.
Iki 500 Lt (40%)
501-900 Lt (32%)
Virš 900 Lt (14%)

Vaikų skaičius šeimoje:
1 (63%)
2 ir daugiau (37%)

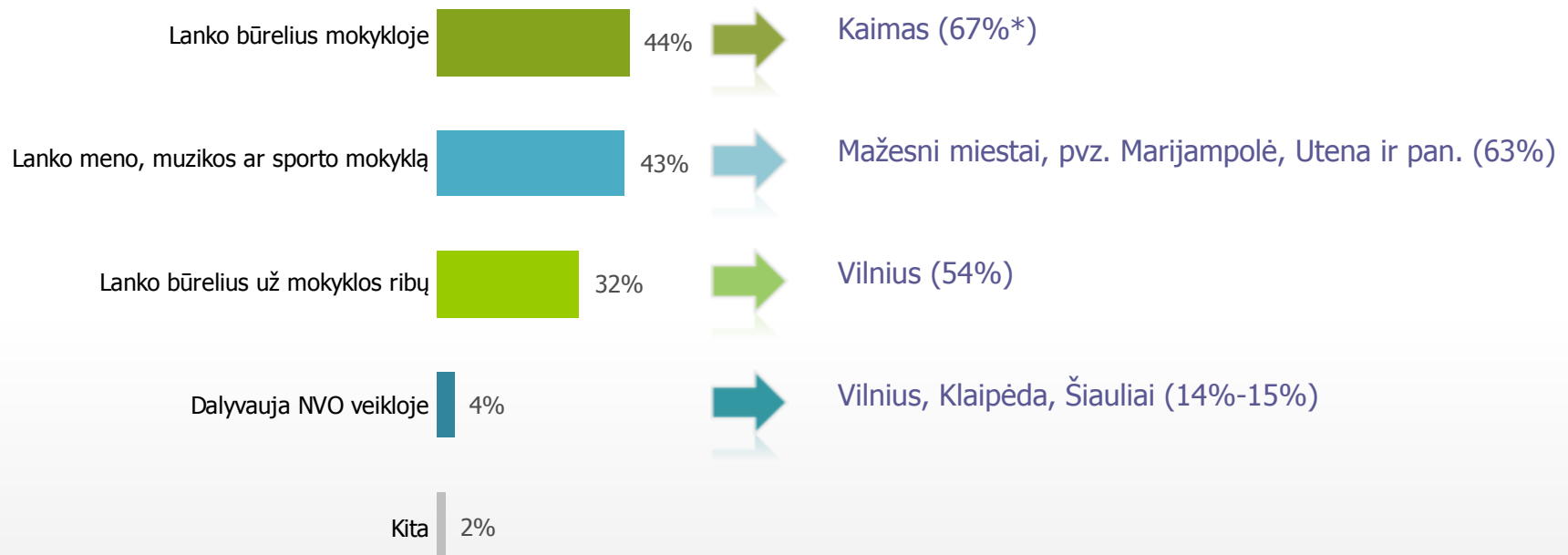
Vaikų skaičius šeimoje:
1 (76%)
2 ir daugiau (24%)

Vaikų skaičius šeimoje:
1 (72%)
2 ir daugiau (28%)

Ikimokyklinio amžiaus vaikai sudaro 8% visų lankančiųjų užsiėmimus. Pateikiami kriterijai, kuriais lankytojų profiliai skiriasi statistiškai reikšmingai. Juoda spalva išryškintos savybės, reikšmingai būdingesnės konkrečiai respondentų grupei.

Vietos, kur lankomi neformaliojo švietimo užsiėmimai

Kur lankote būrelius?

Išrašytos vietovės, kur dažniausiai vaikai lanko konkrečias įstaigas.

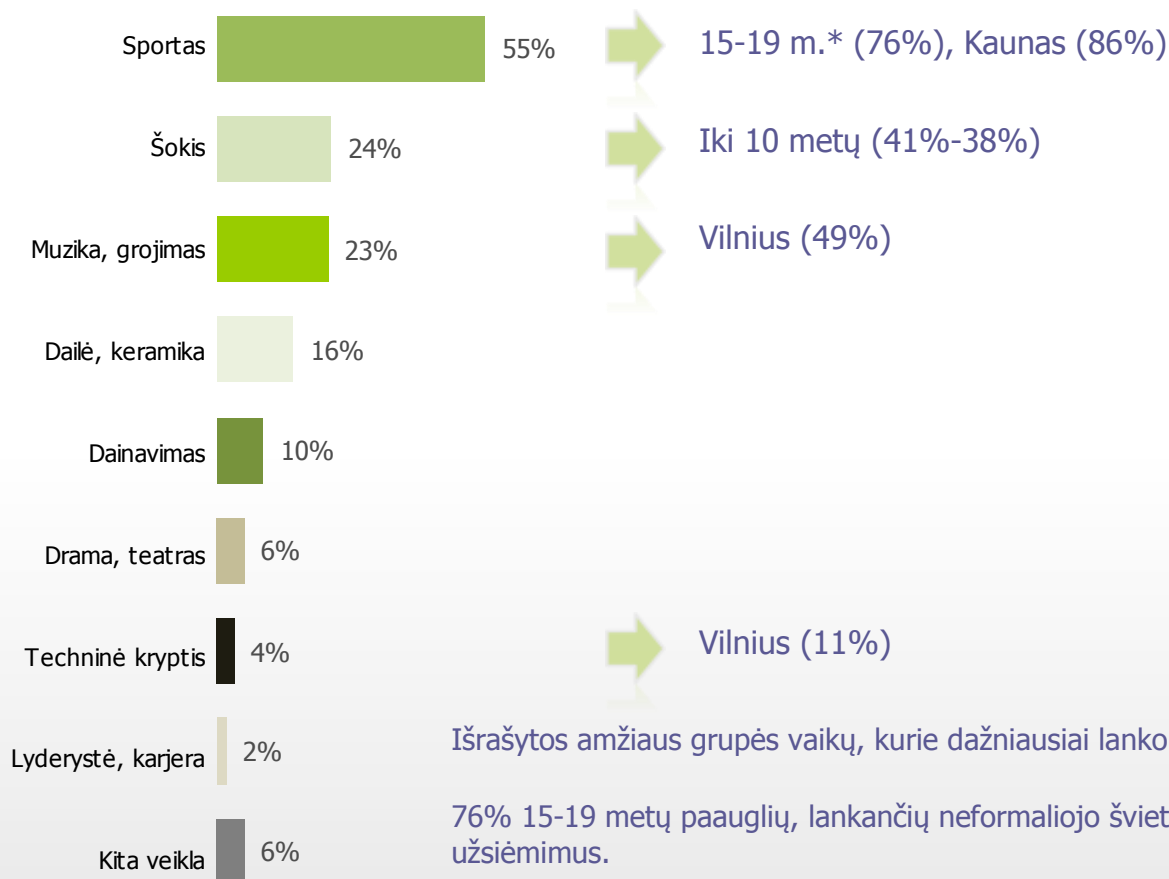
67% kaimo vaikų, lankančių neformaliojo švietimo užsiėmimus, juos lanko bendrojo lavinimo mokykloje.

63% mažesnių miestų vaikų, lankančių neformaliojo švietimo užsiėmimus, renkasi meno, muzikos ar sporto mokyklas.

% nuo apklaustų šeimų, kuriose bent vienas vaiko lanko užsiėmimus. Jei šeimoje bent vienas vaikas lanko neformaliojo švietimo užsiėmimus, šeima priskiriama prie „lankančių“. Lankančių užsiėmimus vaikų skaičius=556

Lankomų užsiėmimų kryptys

Kokia lankomo būrelio kryptis?

Išrašytos amžiaus grupės vaikų, kurie dažniausiai lanko konkrečią kryptį.

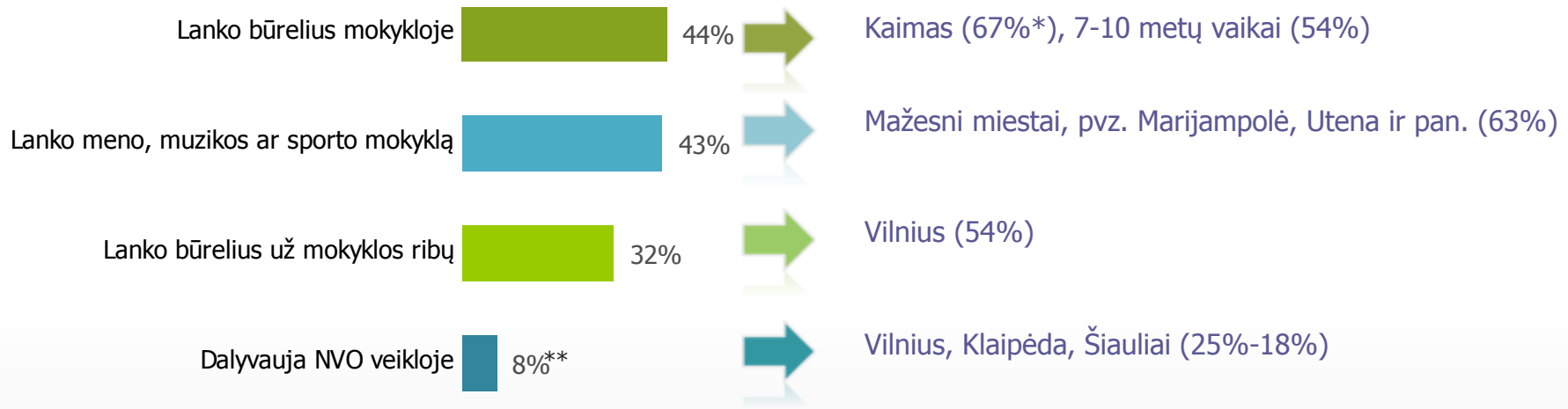
76% 15-19 metų paauglių, lankančių neformaliojo švietimo užsiėmimus, lanko sporto užsiėmimus.

41% vaikų iki 7 metų ir 38% 7-10 metų vaikų, lankančių neformaliojo švietimo užsiėmimus, lanko šokių užsiėmimus.

% nuo apklaustų šeimų, kuriose bent vienas vaiko lanko užsiėmimus. Jei šeimoje bent vienas vaikas lanko neformaliojo švietimo užsiėmimus, šeima priskiriama prie „lankančių“. Lankančių užsiėmimus vaikų skaičius=556

Vietos, kur lankomi neformaliojo švietimo užsiėmimai

Kur lankote būrelius?

** NVO lankymas skaičiuojamas nuo 14 -19 metų vaikų

* Išrašyti požymiai, kuriuos turintys vaikai dažniausiai lanko konkrečias įstaigas. Skaityti: 67% kaimo vaikų lanko neformaliojo švietimo užsiėmimus bendrojo lavinimo mokykloje. 63% mažesnių miestų vaikų lanko užsiėmimus meno, muzikos ar sporto mokyklose. Ir t.t.

% nuo apklaustų šeimų, kuriose bent vienas vaiko lanko užsiėmimus. Jei šeimoje bent vienas vaikas lanko neformaliojo švietimo užsiėmimus, šeima priskiriama prie „lankančių“. Lankančių užsiėmimus vaikų skaičius=556

Neformaliojo švietimo veiklų lankytojo profilis: įstaiga

NŠU – neformaliojo švietimo užsiėmimai

NŠU ne mokykloje

NŠU mokykloje

Meno / sporto mokykla

NVO

Gyvenamoji vieta

Vilnius (16%)*
Kaunas (12%)
Kiti didmiesčiai (22%)
Maži miestai (30%)
Kaimas (20%)

Vilnius (9%)
Kaunas (5%)
Kiti didmiesčiai (21%)
Maži miestai (26%)
Kaimas (39%)

Vilnius (9%)
Kaunas (14%)
Kiti didmiesčiai (20%)
Maži miestai (37%)
Kaimas (21%)

Vilnius (26%)
Kaunas (16%)
Kiti didmiesčiai (47%)
Maži miestai (0%)
Kaimas (11%)

Šeima

Tėvų išsimokslinimas:
Vidurinis (26%)
Aukštesnysis (36%)
Aukštasis (38%)

Tėvų išsimokslinimas:
Vidurinis (49%)
Aukštesnysis (27%)
Aukštasis (25%)

Tėvų išsimokslinimas:
Vidurinis (34%)
Aukštesnysis (38%)
Aukštasis (28%)

Tėvų išsimokslinimas:
Vidurinis (24%)
Aukštesnysis (53%)
Aukštasis (24%)

Pajamos 1 šeimos nariui:
Iki 500 Lt/ mėn. (23%)
501-900 Lt/ mėn. (27%)
Virš 900 Lt/ mėn. (25%)

Pajamos 1 šeimos nariui:
Iki 500 Lt/ mėn. (41%)
501-900 Lt/ mėn. (29%)
Virš 900 Lt/ mėn. (19%)

Pajamos 1 šeimos nariui:
Iki 500 Lt/ mėn. (26%)
501-900 Lt/ mėn. (29%)
Virš 900 Lt/ mėn. (28%)

Pajamos 1 šeimos nariui:
Iki 500 Lt/ mėn. (26%)
501-900 Lt/ mėn. (21%)
Virš 900 Lt/ mėn. (37%)

Lankomi užsiėmimai

Muzika (29%)
Dailė, keramika (19%)
Šokis (29%)
Drama (6%)
Dainavimas (14%)
Sportas (69%)
Lyderystė (4%)
Techninė kryptis (3%)

Muzika (28%)
Dailė, keramika (27%)
Šokis (31%)
Drama (13%)
Dainavimas (18%)
Sportas (63%)
Lyderystė (4%)
Techninė kryptis (6%)

Muzika (39%)
Dailė, keramika (19%)
Šokis (23%)
Drama (4%)
Dainavimas (13%)
Sportas (68%)
Lyderystė (6%)
Techninė kryptis (3%)

Muzika (47%)
Dailė, keramika (32%)
Šokis (47%)
Drama (11%)
Dainavimas (32%)
Sportas (58%)
Lyderystė (26%)
Techninė kryptis (21%)

*Vilniečiai sudaro 16% visų vaikų, lankančių NŠU ne mokykloje. Pateikiami kriterijai, kuriais lankytojų profiliai skiriasi statistiškai reikšmingai. Juoda spalva išryškintos savybės, reikšmingai būdingesnės konkrečios įstaigos lankytojams.

Neformaliojo švietimo veiklų lankytojo profilis: amžius

3-6 metų

10-14 metų

15-19 metų

Gyvenamoji vieta

Vilnius (18%)*
Kaunas (5%)
Kiti didmiesčiai (41%)
Maži miestai (23%)
Kaimas (14%)

Vilnius (11%)
Kaunas (11%)
Kiti didmiesčiai (15%)
Maži miestai (33%)
Kaimas (29%)

Vilnius (11%)
Kaunas (12%)
Kiti didmiesčiai (22%)
Maži miestai (27%)
Kaimas (28%)

Šeima

Lietuviai (68%)
Rusai (14%)
Lenkai (14%)

Lietuviai (95%)
Rusai (2%)
Lenkai (3%)

Lietuviai (88%)
Rusai (7%)
Lenkai (4%)

Vaikų skaičius šeimoje:
1 (73%)
2 ir daugiau (27%)

Vaikų skaičius šeimoje:
1 (54%)
2 ir daugiau (46%)

Vaikų skaičius šeimoje:
1 (73%)
2 ir daugiau (27%)

Lankomi užsiėmimai

Muzika (45%)
Dailė, keramika (36%)
Šokis (41%)
Drama (5%)
Dainavimas (23%)
Sportas (36%)
Lyderystė (0%)
Techninė kryptis (0%)

Muzika (27%)
Dailė, keramika (18%)
Šokis (28%) – iki 10 m.
Drama (7%)
Dainavimas (10%)
Sportas (56%)
Lyderystė (2%)
Techninė kryptis (3%)

Muzika (25%)
Dailė, keramika (18%)
Šokis (19%)
Drama (8%)
Dainavimas (14%)
Sportas (76%)
Lyderystė (5%)
Techninė kryptis (4%)

*Tarp 3-6 metų vaikų, lankančių NŠU, vilniečiai sudaro 18%. Pateikiami kriterijai, kuriais lankytojų profiliai skiriasi statistiškai reikšmingai. Juoda spalva išryškintos savybės, reikšmingai būdingesnės konkrečiai lankytojų amžiaus grupei.

Ar neformaliojo švietimo
įstaigos ugdo vaikų
asmenines kompetencijas?

Kompetencijos, kuriomis pasižymi vaikai

Kaip vertinate šiuos savo (savo vaiko) gebėjimus?
5 balų skalė: nuo „Puikiai“ (5) iki „Labai blogai“ (1)

Kompetencijos išrikiuotos pagal vertinimo vidurkį mažėjimo tvarka

3 – 19 metų vaikai, jų pačių arba jų tėvų nuomone, turi neblogai išugdytus daugumą analizuojamų gebėjimų. Ypač – bendradarbiavimo, komandiškumo.

Dauguma vaikų, remiantis vertinimais, nestokoja nei kūrybiškumo, nei savarankiškumo, nei aktyvaus tikslo siekimo.

Santykinai stokojama nebent asmenybės tvirtumo: *psichologinio atsparumo* (pagarba kitų įsitikinimams, prisitaikymas prie nestandartinių aplinkybių) bei *atsakingumo* (atsakomybė už savo veiksmus, laiko planavimas).

Gebėjimų ugdymui įtakos turi neformalusis švietimas – vaikai, lankantys NŠ veiklas, pagal daugumą kompetencijų vertinami geriau (žr. kitame psl.).

Kompetencijos, kuriomis pasižymi vaikai: **detaliau***

NŠU – neformaliojo švietimo užsiėmimai

	Vaikai / tėvai	Vaiko amžius	Lanko NŠU	Gyvenamoji vieta
Kūrybiškai veikti	✓ Tėvai		✓ Lanko	
Savarankiškai dirbti	✓ Vaikai			
Kryptingai siekti užsibrėžto tikslo			✓ Lanko	
Planuoti savo mokymosi laiką		✓ 15 – 19 m.		
Bendradarbiauti su bendraamžiais	✓ Vaikai		✓ Lanko	
Įvertinti asmenines savybes, jas tobulinti	✓ Vaikai	✓ 11 – 19 m.	✓ Lanko	
Būti iniciatyviu	✓ Tėvai			
Veikti netikėtose, kritinėse situacijose			✓ Lanko	
Gerbti skirtingas nuomones ir įsitikinimus				✓ Vilnius
Prisiimti atsakomybę už savo veiksmus	✓ Vaikai	✓ 15 – 19 m.		
Pačiam išbandyti, mokytis iš savo patirties	✓ Vaikai	✓ 15 – 19 m.	✓ Lanko	
Dirbti komandoje, siekti bendro tikslo		✓ 11 – 14 m.	✓ Lanko	
Pristatyti savo idėjas ir įtikinti kitus	✓ Tėvai	✓ 11 – 14 m.		
Suburti bendraminčius, paskatinti veikti	✓ Tėvai		✓ Lanko	✓ Vilnius

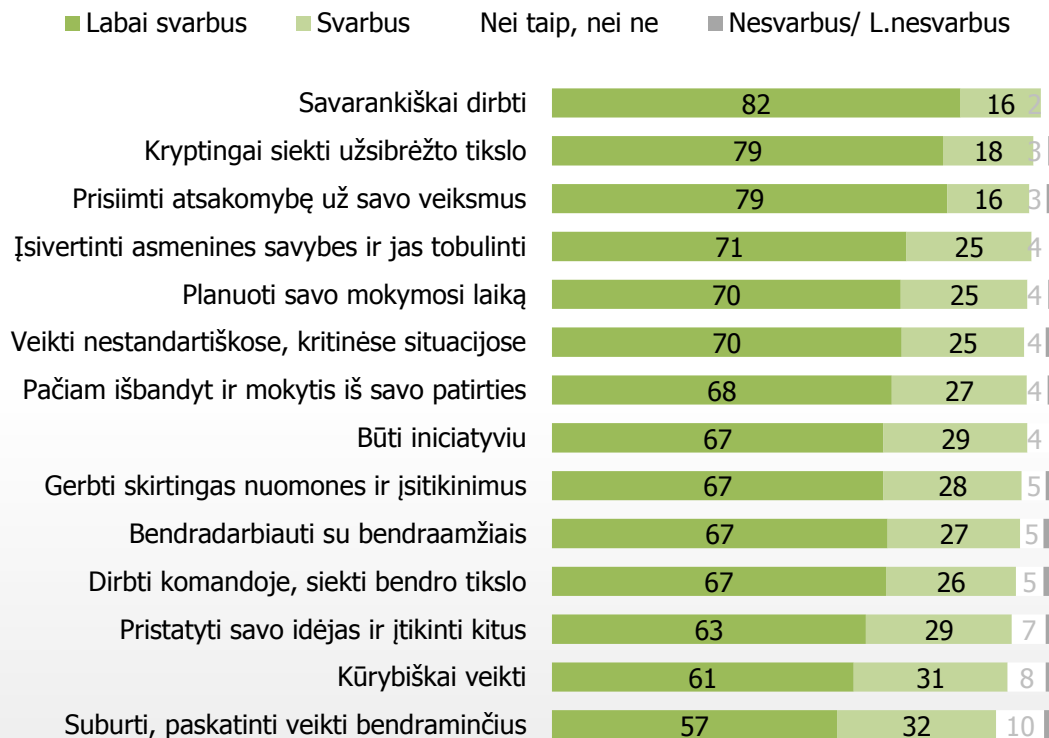
*Lentelėje pateikiama, kurios respondentų grupės reikšmingai geriau vertina nurodytas kompetencijas. Pvz., tėvai reikšmingai geriau vertina vaikų gebėjimą pristatyti idėjas ir įtikinti kitus, nei patys vaikai.

Kompetencijų svarba

Kiek svarbus kiekvienas iš šių gebėjimų sėkmingam savarankiškam gyvenimui?

5 balų skalė: nuo „Labai svarbus“ (5) iki „Visai nesvarbus“ (1)

Kompetencijos išrikuotos pagal vertinimo vidurkį mažėjimo tvarka

Dauguma analizuojamų kompetencijų vaikų bei jų tėvų nuomone yra svarbios ir labai svarbios sėkmingam savarankiškam vaiko gyvenimui.

Santykinai mažiau svarbiomis savybėmis laikoma kūrybiškumas, gebėjimas kitus įtikinti savo idėjomis bei paskatinti juos veikti.

Absoliuti dauguma (per 96%) pabrėžia savarankiškumo, kryptingumo, atsakingumo, savęs pažinimo svarbą.

Kompetencijas vienodai svarbiomis laiko ir skirtingų socialinių – demografinių profilių vaikai bei tėvai.

Kompetencijos, kurios svarbios: **detaliau***

NŠU – neformaliojo švietimo užsiėmimai

	Vaikai/ tėvai	Vaiko amžius	Lanko NŠU/ ne
Kūrybiškai veikti			
Savarankiškai dirbti			
Kryptingai siekti užsibrėžto tikslo			✔ Lanko
Planuoti savo mokymosi laiką	✔ Tėvai		
Bendradarbiauti su bendraamžiais			
Įvertinti asmenines savybes, jas tobulinti	✔ Tėvai		✔ Lanko
Būti iniciatyviu			
Veikti netikėtose, kritinėse situacijose			
Gerbti skirtingas nuomones ir įsitikinimus			✔ Lanko
Prisiimti atsakomybę už savo veiksmus			
Pačiam išbandyti, mokytis iš savo patirties			
Dirbti komandoje, siekti bendro tikslo			
Pristatyti savo idėjas ir įtikinti kitus			
Suburti bendraminčius, paskatinti veikti			

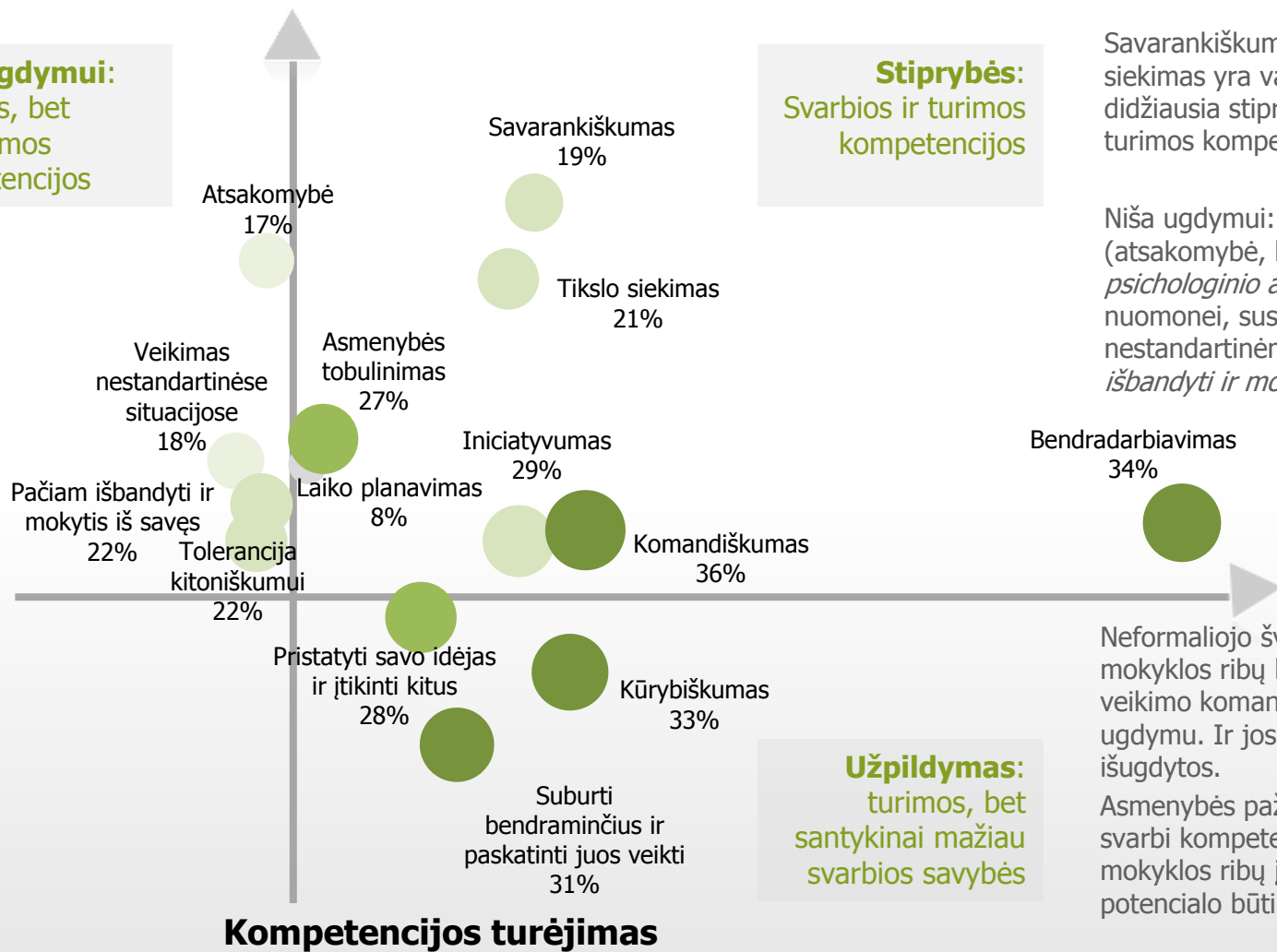
*Lentelėje pateikiama, kurios respondentų grupės vertina nurodytas kompetencijas kaip svarbesnes. Pvz., tėvams laiko planavimas atrodo reikšmingai svarbesnis nei vaikams.

Kompetencijų turėjimas vs. svarba*

Niša ugdymui:
svarbios, bet
stokojamos
kompetencijos

Stiprybės:
Svarbios ir turimos
kompetencijos

Kompetencijos svarba

Savarankiškumas ir kryptingas tikslo siekimas yra vaikų bei moksleivių didžiausia stiprybė – svarbiausios ir turimos kompetencijos.

Niša ugdymui: *atsakingumo* (atsakomybė, laiko planavimas), *psichologinio atsparumo* (pagarba kitai nuomonei, susitvarkymas esant nestandartinėms aplinkybėms), *drąsos išbandyti ir mokytis iš savęs* ugdymas.

Užpildymas:
turimos, bet
santykinai mažiau
svarbios savybės

Neformaliojo švietimo įstaigos už mokyklos ribų labiausiai siejamos su veikimo komandoje kompetencijų ugdymu. Ir jos yra gana gerai išugdytos.

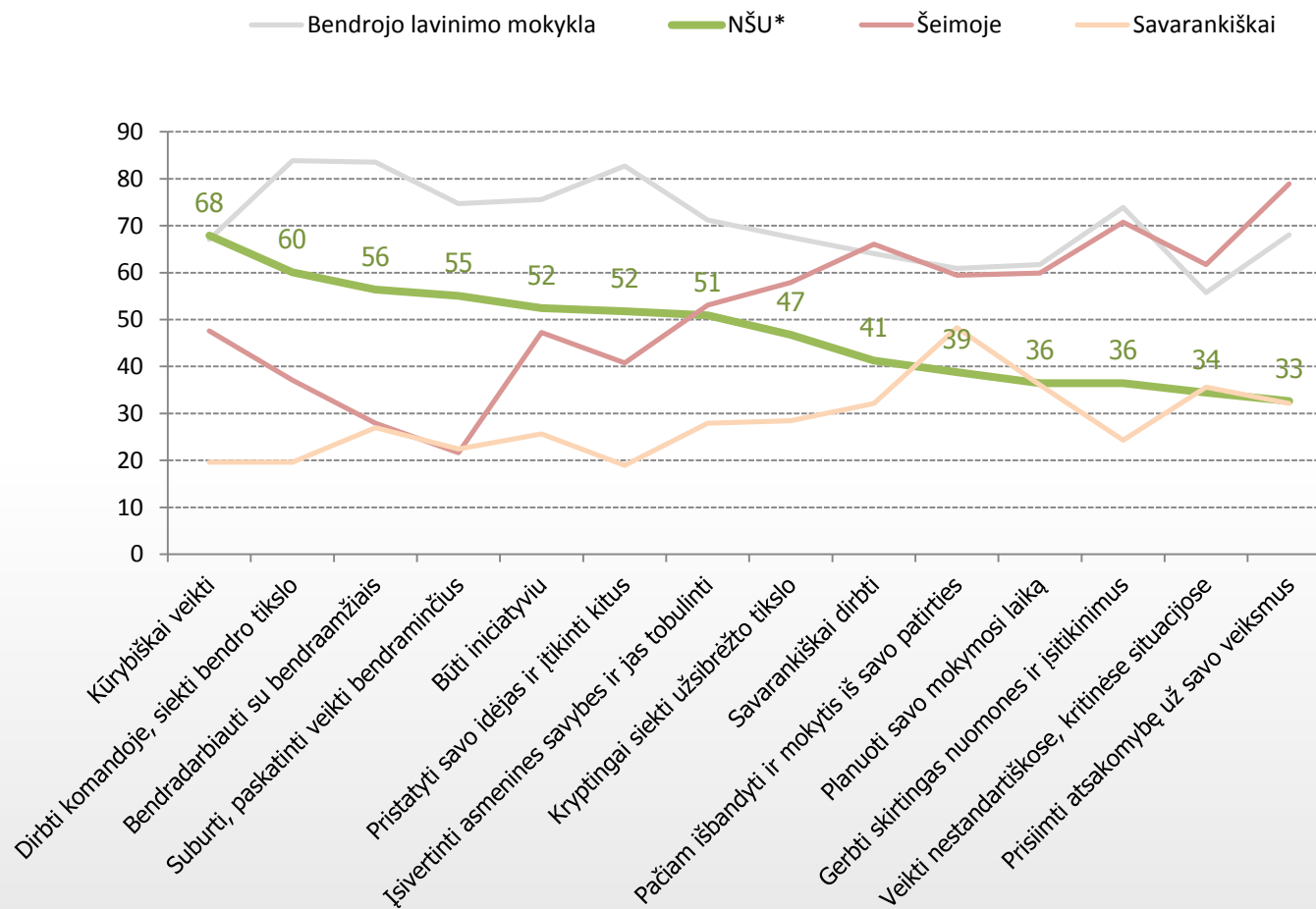
Asmenybės pažinimas ir tobulinimas – svarbi kompetencija, kurią ugdo NŠ už mokyklos ribų įstaigos, bet ji dar turi potencialo būti ugdoma daugiau.

* Matricą skaityti: viršuje pateikiamos svarbiausios savybės, dešinėje – labiausiai būdingos. Burbulo dydis ir spalvos intensyvumas žymi, kiek šios kompetencijos ugdymas priskiriamas NŠU veikloms už mokyklos ribų % nuo visų apklaustųjų, N=601

Kur ugdomos vaikų kompetencijos

NŠU – neformaliojo švietimo užsiėmimai

Kur, Jūsų nuomone, geriausiai ugdomi šie gebėjimai?

% nuo visų apklaustųjų, N=601

*Čia „NŠU“ yra apjungtos šios įstaigos: meno / muzikos / sporto mokyklos, NVO bei NŠU mokykloje ir už mokyklos ribų. Visi % pateikiami kitoje skaidrėje

Kur ugdomos vaikų kompetencijos

NŠU – neformaliojo švietimo užsiėmimai

Kur, Jūsų nuomone, geriausiai ugdomi šie gebėjimai?

	Bendrojo lavinimo mokykla	NŠU*	Šeimoje	Savarankiškai
Kūrybiškai veikti	67	68	48	20
Dirbti komandoje, siekti bendro tikslo	84	60	37	20
Bendradarbiauti su bendraamžiais	84	56	28	27
Suburti, paskatinti veikti bendraminčius	75	55	22	22
Būti iniciatyviu	76	52	47	26
Pristatyti savo idėjas ir įtikinti kitus	83	52	41	19
Įsivertinti asmenines savybes ir jas tobulinti	71	51	53	28
Kryptingai siekti užsibrėžto tikslo	68	47	58	28
Savarankiškai dirbti	64	41	66	32
Pačiam išbandyti ir mokytis iš savo patirties	61	39	59	48
Planuoti savo mokymosi laiką	62	36	60	36
Gerbti skirtingas nuomones ir įsitikinimus	74	36	71	24
Veikti nestandartiškose, kritinėse situacijose	56	34	62	36
Prisiimti atsakomybę už savo veiksmus	68	33	79	32
vidurkis	71	47	52	28

% nuo visų apklaustųjų, N=601

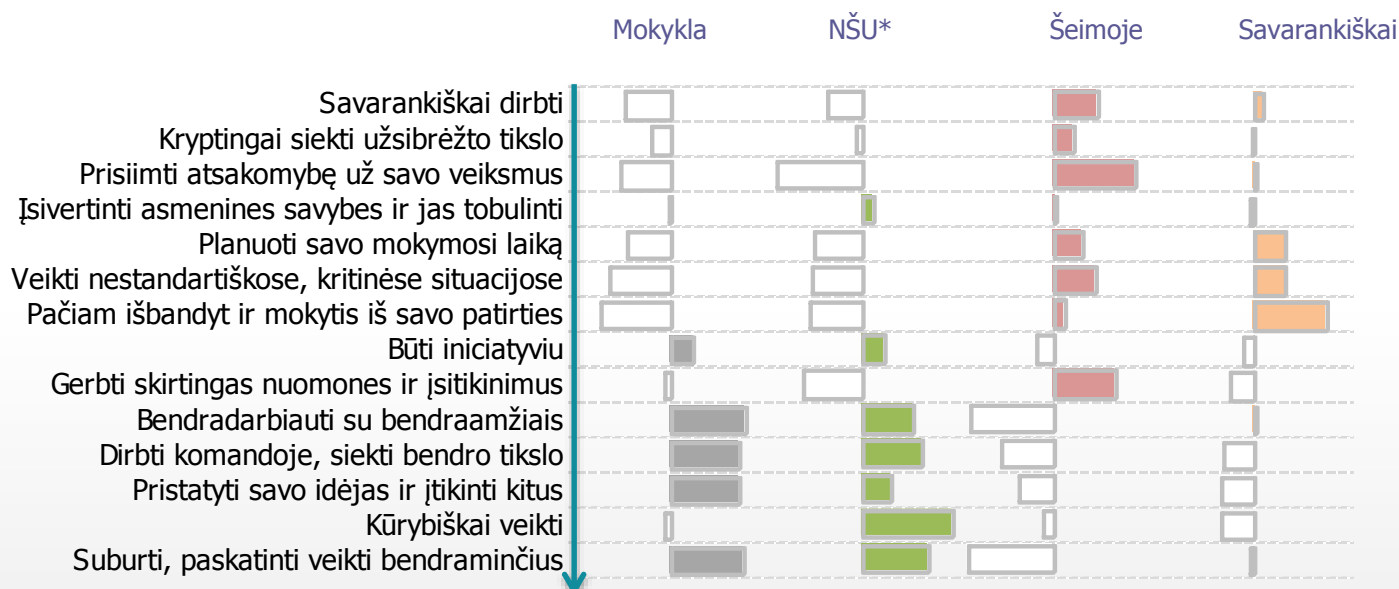
Žaliai žymimi procentai, didesni už medianą (viduriniąją eilutės reikšmę).

Kurioms įstaigoms priskiriamas kompetencijų ugdymas. Normalizuoti duomenys*

NŠU – neformaliojo švietimo užsiėmimai

* Normalizavimas eliminuoja vartojimo įtaką. Pvz., bendrojo lavinimo mokyklos lankymas yra gerokai didesnis nei neformaliojo švietimo užsiėmimų, todėl mokykloms kompetencijų ugdymas priskiriamas gerokai dažniau nei kitoms rečiau lankomoms įstaigoms.

Ši diagrama rodo ugdymo įstaigų išskirtinumus pagal jų ugdomas kompetencijas. Kuo labiau stulpelis pasislinkęs į dešinę pusę, tuo labiau konkreti įstaiga išsiskiria iš kitų analizuojamos kompetencijos ugdymu. Kuo stulpelis labiau pasislinkęs į kairę – tuo mažiau įstaiga pasižymi konkrečios kompetencijos ugdymu. Kompetencijos išrikiuotos pagal svarbą mažėjimo tvarka.

Šeima, respondentų nuomone, yra atsakinga už svarbiausių vaiko kompetencijų ugdymą: savarankiškumą, atsakingumą, tikslo šiekimą, asmenybės pažinimą, psichologinį atsparumą ir kt.

Švietimo įstaigoms priskiriamos bendradarbiavimo, veikimo komandoje bei kūrybiškumo kompetencijų ugdymas. Pirmųjų ugdymu labiausiai išsiskiria bendrojo lavinimo mokykla, kūrybiškumo ugdymu – neformaliojo švietimo įstaigos.

Neformaliojo švietimo įstaigos pagal savo teikiamas paslaugas yra universalaus profilio, tad ir jų ugdomos kompetencijos nėra išskirtinės, lyginant su užsiėmimais formaliojo švietimo įstaigose. NŠU stiprybė, o tuo pačiu niša – savęs pažinimo kompetencija, ji yra svarbi ir jos ugdymas dažniausiai siejamas su NŠU už mokyklos ribų.

% nuo visų apklaustųjų, N=601

*Čia „NŠU“ yra apjungtos šios įstaigos: meno / muzikos / sporto mokyklos, NVO bei NŠU mokykloje ir už mokyklos ribų.

Ugdymo įstaigų "elektoratas"

NŠU – neformaliojo švietimo užsiėmimai

Mokykloje

NŠU mokykloje

NŠU ne mokykloje

Meno / sporto mokykloje

NVO

Šeimoje

Savarankiškai

7 – 10 metų vaikų tėvai;

Kaimo gyventojai

7 – 10 metų vaikų tėvai

Vaikai;
Vilniečiai;
Kauniečiai

Lankantys NŠU;
Vilniečiai;
Kauniečiai

Vaikai,
Vilniečiai

Tėvai, ypač 3 – 6 metų vaikų

Paaugliai;
Nelankantys NŠU;
Vilniečiai

gyventojai
kaimo

vaikų tėvai

kauniečiai

kauniečiai

vilniečiai

3 – 6 metų

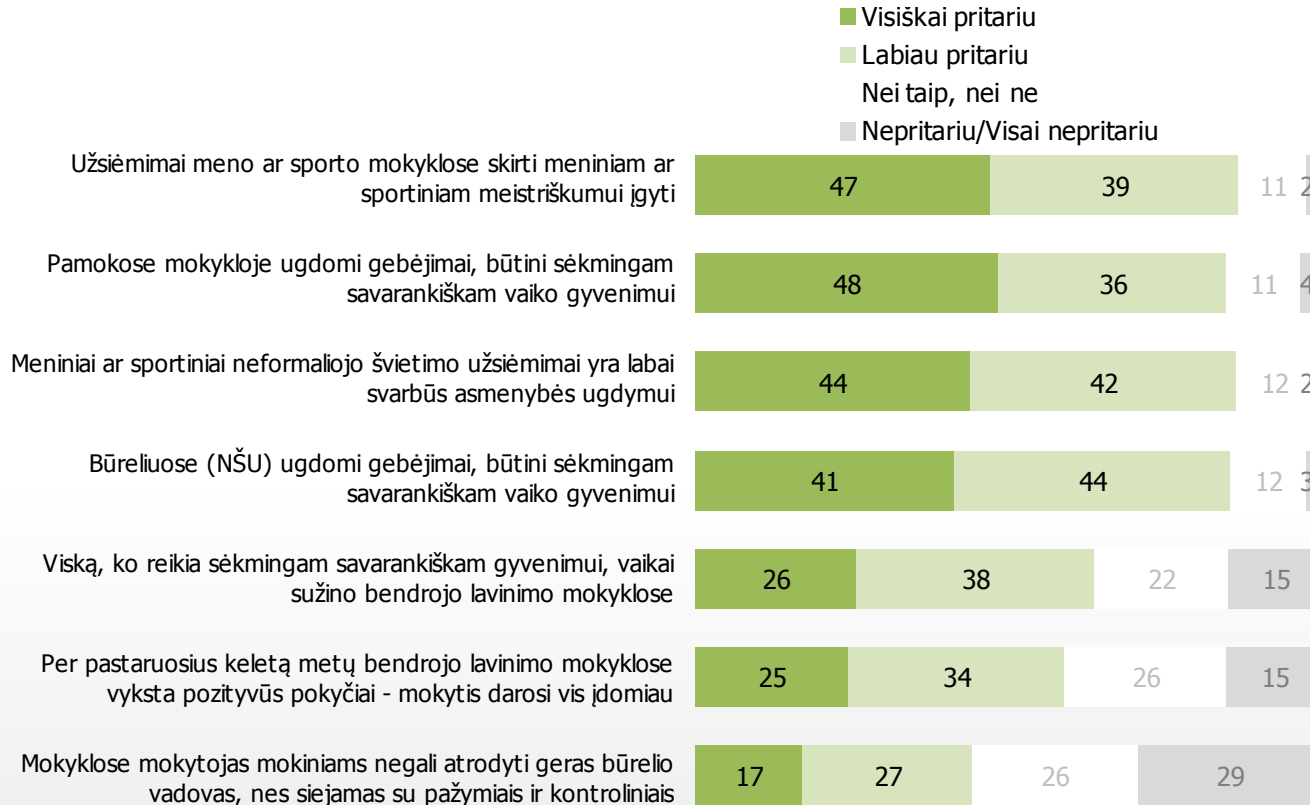
vilniečiai

vaikai

* Pateikiama, kurios respondentų grupės dažniausiai daugumos kompetencijų ugdymą priskiria konkrečiai įstaigai. Pvz., tėvai, auginantys 7-10 metų vaikus, mano, jog daugumą vaiko kompetencijų geriausiai ugdo bendrojo lavinimo mokykla.

Nuomonė apie bendrojo lavinimo ir neformaliojo švietimo įstaigų paskirtį ir tikslus

Kiek pritariate šiems teiginiams?

Respondentai mano, kad vaikų kompetencijas ugdo tiek bendrojo lavinimo, tiek sporto / muzikos mokyklos, tiek kitos neformaliojo ugdymo įstaigos.

Kad šiam tikslui užtektų tik bendrojo lavinimo mokyklos, respondentai linkę abejoti – trečdalis tam nepritartų. Kas antras suabejotų, kad mokytojas gali būti geru NŠU vadovu.

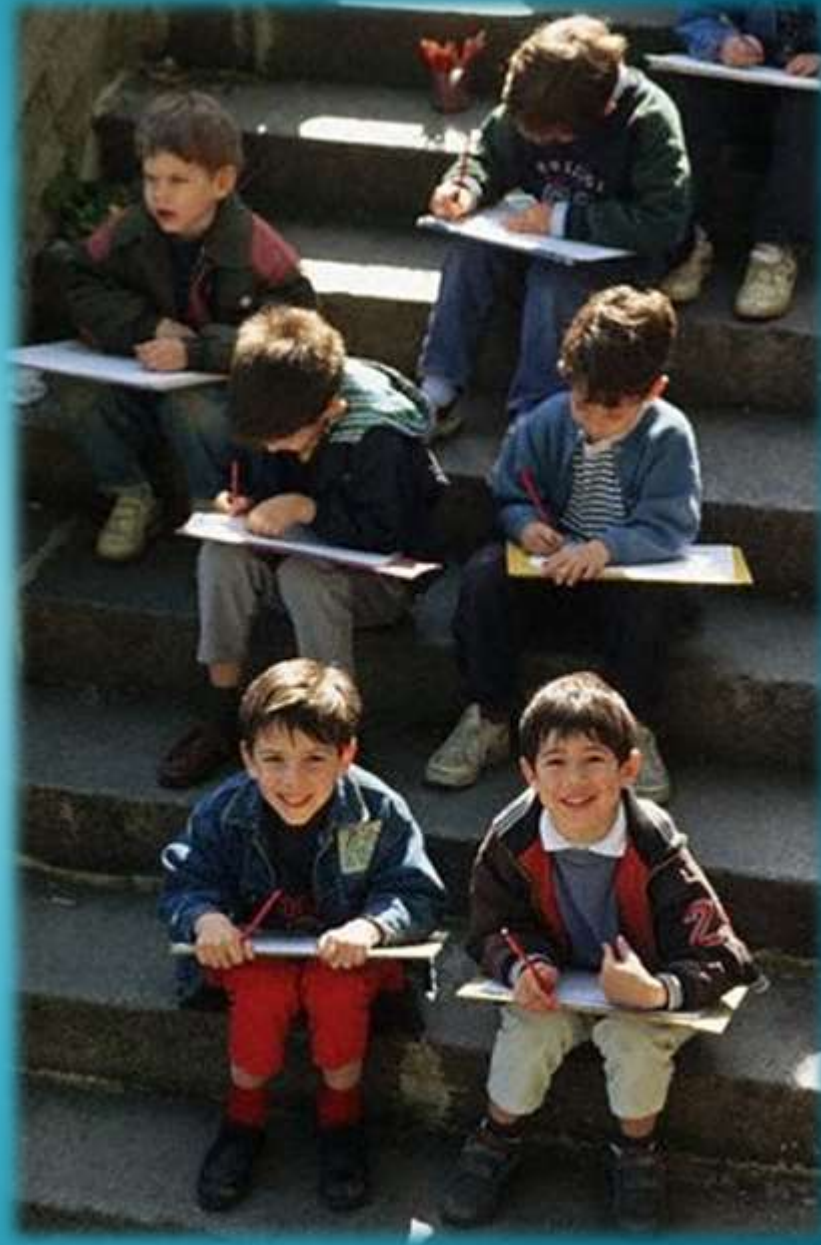
Nuomonė apie švietimo įstaigas: **detaliau***

	Vaikai / tėvai	Vaiko amžius	Lanko NŠU
Mokykloje ugdomi gebėjimai, būtini sėkmingam savarankiškam vaiko gyvenimui			
Būreliuose (NŠU) ugdomi gebėjimai, būtini sėkmingam savarankiškam vaiko gyvenimui	Tėvai 	3 – 14 metų 	Lanko
Viską, ko reikia sėkmingam savarankiškam gyvenimui, vaikai sužino mokykloje	Tėvai 		
Užsiėmimai meno ar sporto mokyklose skirti meniniam ar sportiniam meistriškumui įgyti			Lanko
Meniniai ir sportiniai neformaliojo švietimo užsiėmimai yra labai svarbūs asmenybės ugdymui			Lanko
Per pastaruosius keletą metų mokyklose vyksta pozityvūs pokyčiai – mokyti darosi vis įdomiau			
Mokyklos mokytojas mokiniams negali atrodyti geras būrelio vadovas nes siejamas su pažymiais ir kontroliniais			

*Lentelėje pateikiama, kurios respondentų grupės reikšmingai labiau pritaria teiginiams. Pvz., lankantys NŠU labiau pritaria, kad šios įstaigos ugdo reikiamus gebėjimus.

Ar neformaliojo vaikų švietimo krepšelis gali padidinti neformaliojo švietimo veiklų patrauklumą ir paklausą?

Kokių pokyčių tikimasi iš vaikų neformaliojo švietimo krepšelio įvedimo?

Kiek Jums atrodo tikėtina, kad įvyks šie su krepšelio atėjimu susiję planuojami pokyčiai?

Iš neformaliojo švietimo krepšelio įvedimo labiausiai tikimasi paslaugų įvairovės didėjimo – daugiau įstaigų, įvairesnės veiklos.

Mažiausiai tikima, jog įvedus krepšelį, neformaliojo švietimo paslaugos pils (daugiau nei pusė tikslinės grupės tuo abejoja).

Kokie pokyčiai didintų neformaliojo švietimo įstaigų paklausą?

Kurie iš šių dalykų Jus paskatintų lankyti būrelius daugiau?

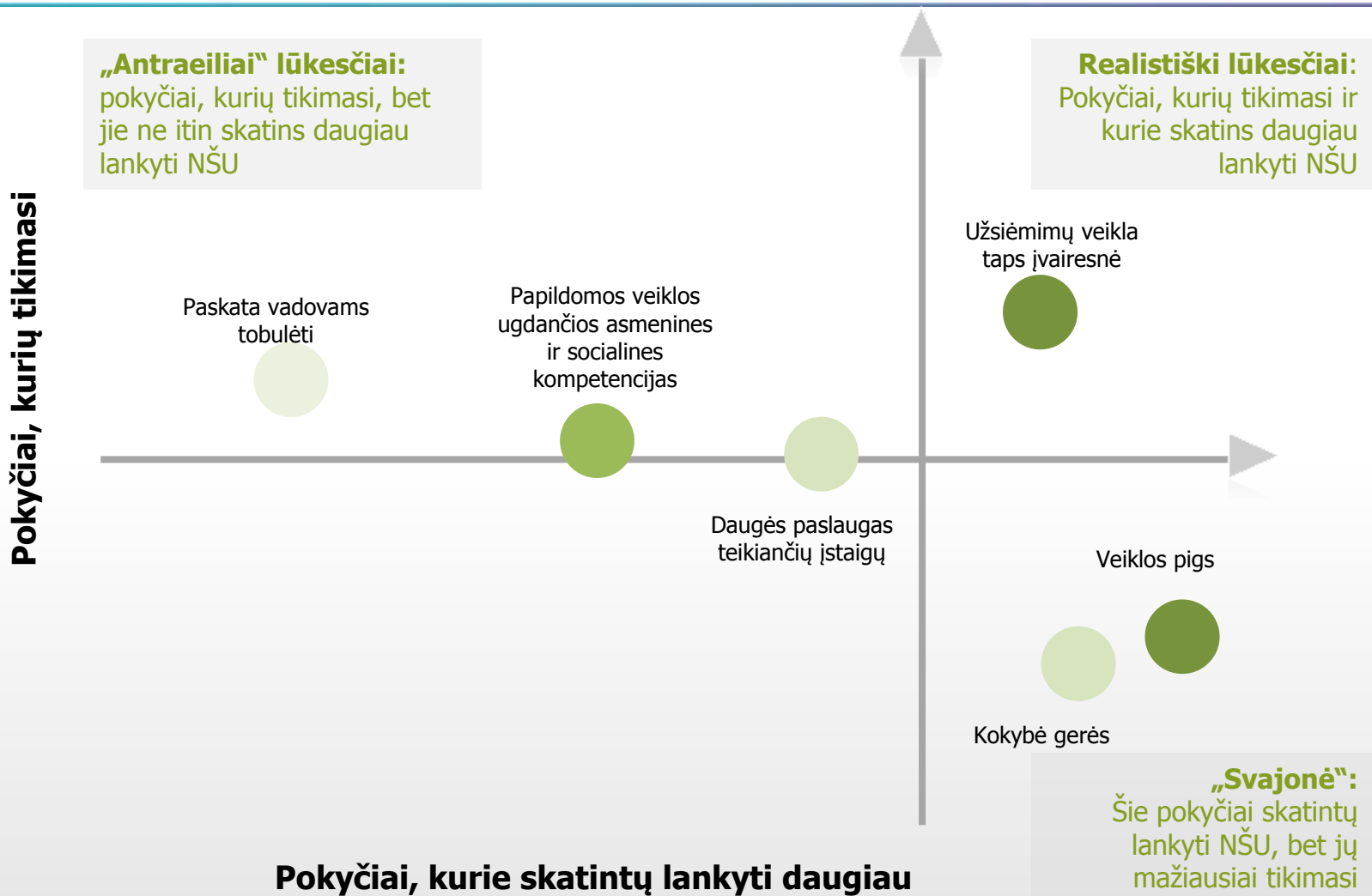
Tačiau, nors paslaugų kainų kritimo tikimasi mažiausiai, būtent jis labiausiai padidintų neformaliojo švietimo veiklų paklausą.

Naudinga būtų ir paslaugų kokybės bei asortimento plėtros didėjimas.

Mažiausiai aktuali – antrinė nauda, t.y. būrelių vadovų tobulėjimas.

NŠ krepšelis: lūkesčiai vs. pritraukimas

NŠU – neformaliojo švietimo užsiėmimai

* Matricą skaityti: viršuje pateikiami pokyčiai, kurių labiausiai tikimasi, dešinėje – kurie labiausiai didintų NŠU patrauklumą. % nuo visų apklaustųjų šeimų, N=601

Kokie pokyčiai didintų neformaliojo švietimo įstaigų paklausą? Lankantys vs. nelankantys

Kurie iš šių dalykų Jus paskatintų lankyti būrelius daugiau?

	Lanko dabar	Lankė anksčiau	Nelanko
Dalis neformaliojo švietimo veiklų taps pigesnės	52%	53%	54%
Kils paslaugų kokybė	53%	44%	46%
Atsiras daugiau centrų, kurie organizuos įvairesnes veiklas	41%	52%	37%
Veiklų vadovams atsiras paskata tobulėti	28%	32%	15%
Būrelio veikla taps įvairesnė	54%	56%	32%
Būrelio vadovai organizuos veiklas, kurios suteikia ne tik pasirinktos veiklos įgūdžių, bet ir ugdo asmenines ir socialines kompetencijas	39%	36%	25%

% nuo konkrečios respondentų grupės. Ryškiau pažymėtos reikšmės, kurias konkreti respondentų grupė rinkosi reikšmingai dažniau. Pvz., paslaugų kokybės didėjimą kaip paskatą dažniau pasirinko lankantys NŠ užsiėmimus.

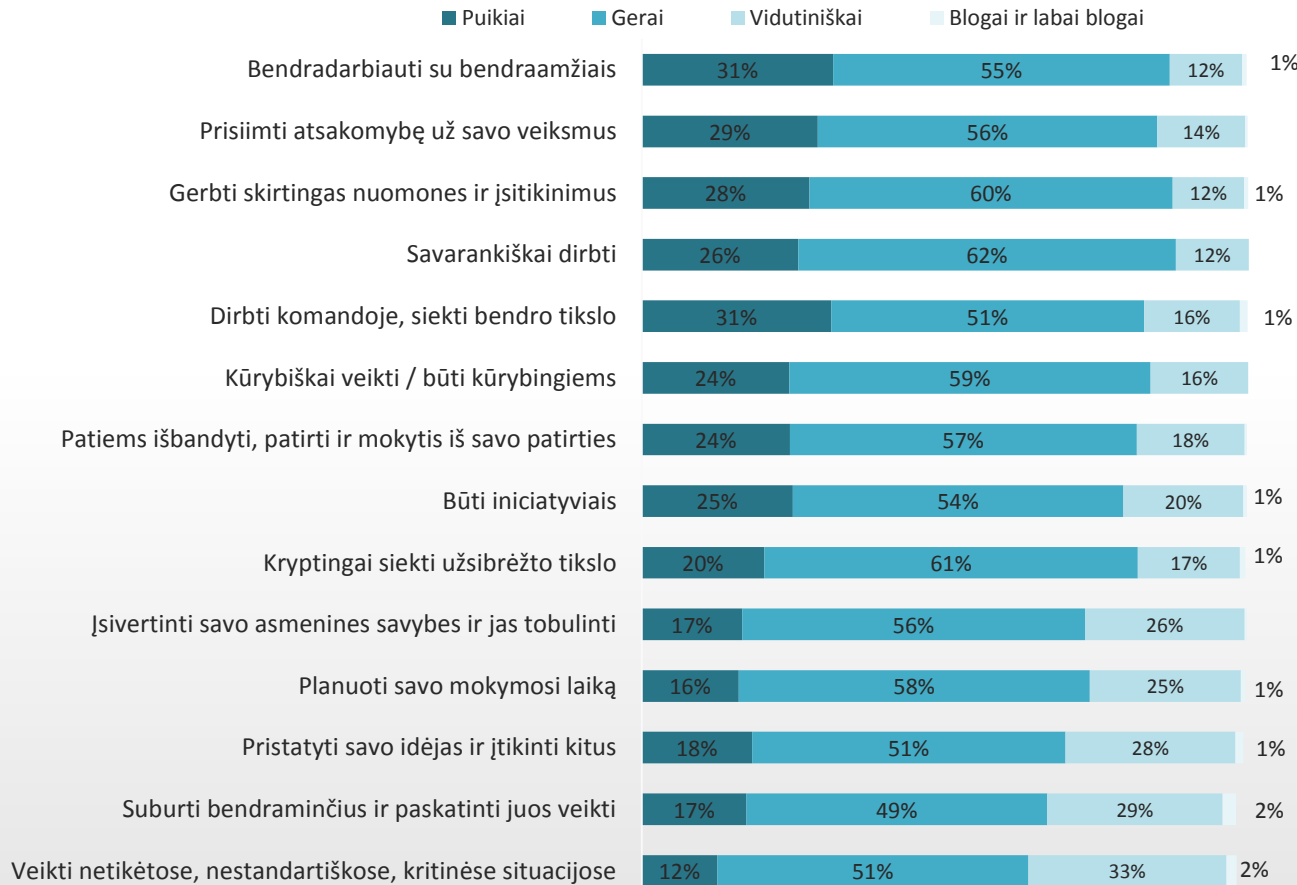
Pedagogų pasirengimas ugdyti kompetencijas

Gebėjimų ugdyti vaikų kompetencijas įsivertinimas

Kaip vertinate savo gebėjimus taikyti ugdymo metodus, kurie skatina mokinius:

5 balų skalė: nuo „Puikiai“ (5) iki „Labai blogai“ (1)
Kompetencijos išrikiuotos pagal vertinimo vidurkį, mažėjimo tvarka.

Stiprybės:

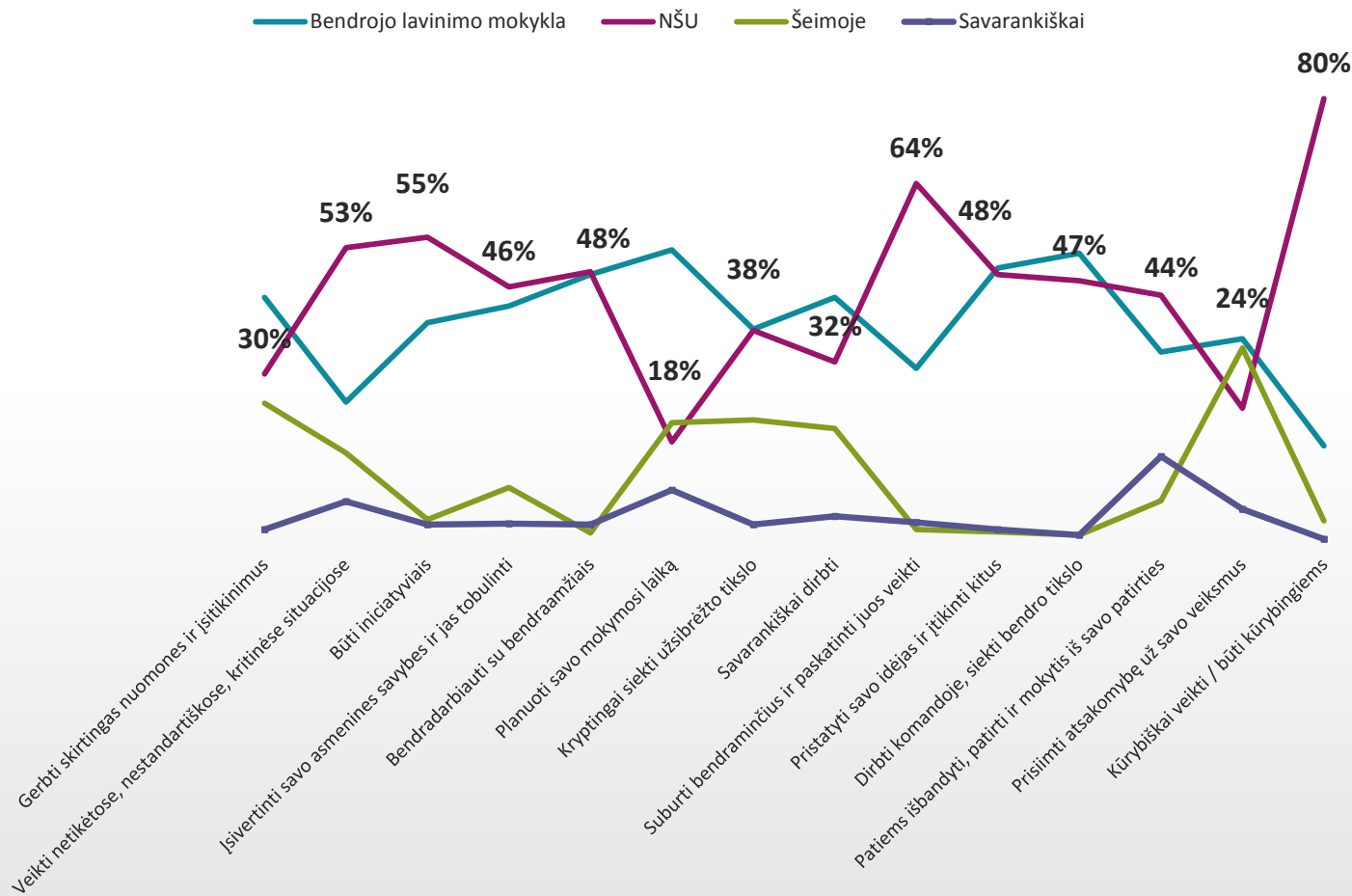
Geba taikyti metodus, kurie skatina bendradarbiauti su bendraamžiais, prisiimti atsakomybę už savo veiksmus, gerbti skirtingas nuomones ir įsitikinimus.

Silpniausiai sekasi:

ugdyti gebėjimą veikti nestandartinėse situacijose, bendrai veiklai suburti bendraminčius bei įtikinamai pristatyti savo idėjas.

Institucijos, ugdančios vaikų kompetencijas

Kur, Jūsų nuomone, geriausiai ugdomi šie gebėjimai?

NŠU priskiriama

- Kūrybiškumas
- Suburti bendraminčius ir paskatinti juos veikti
- Iniciatyvumas,
- Gebėjimas veikti nestandartinėse situacijose,

Mokyklai priskiriama:

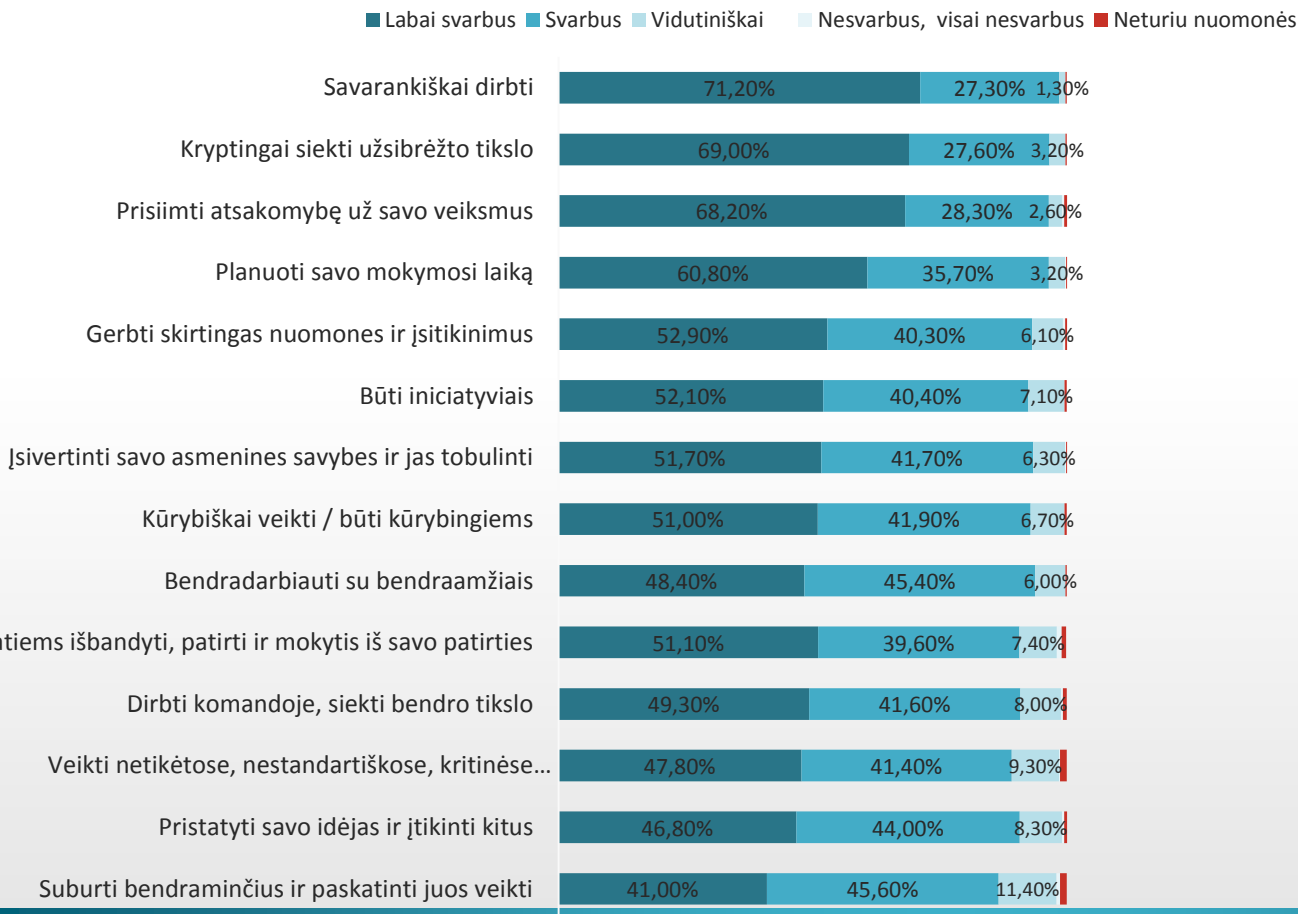
- Plaunoti savo mokymosi laiką,
- Dirbti komandoje, siekti bendro tikslo.

% nuo visų apklaustųjų pedagogų, N=542; NŠU – Meno mokyklos, būreliai mokykloje ir užmokyklos ribų, NVO.

Kompetencijų svarbos vertinimas

Kiek svarbus kiekvienas šių gebėjimų sėkmingam savarankiškam vaiko gyvenimui:

5 balų skalė: nuo „Labai svarbus“ (5) iki „Visiškai nesvarbus“ (1)
Svarbumas išrikiuotas pagal vertinimo vidurkį mažėjimo tvarka

Svarbiausios kompetencijos sėkmingam savarankiškam vaiko gyvenimui:

- savarankiškumas,
- kryptingas tikslo siekimas,
- gebėjimas prisiimti atsakomybę už savo veiksmus.

Santykinai mažiau svarbios:

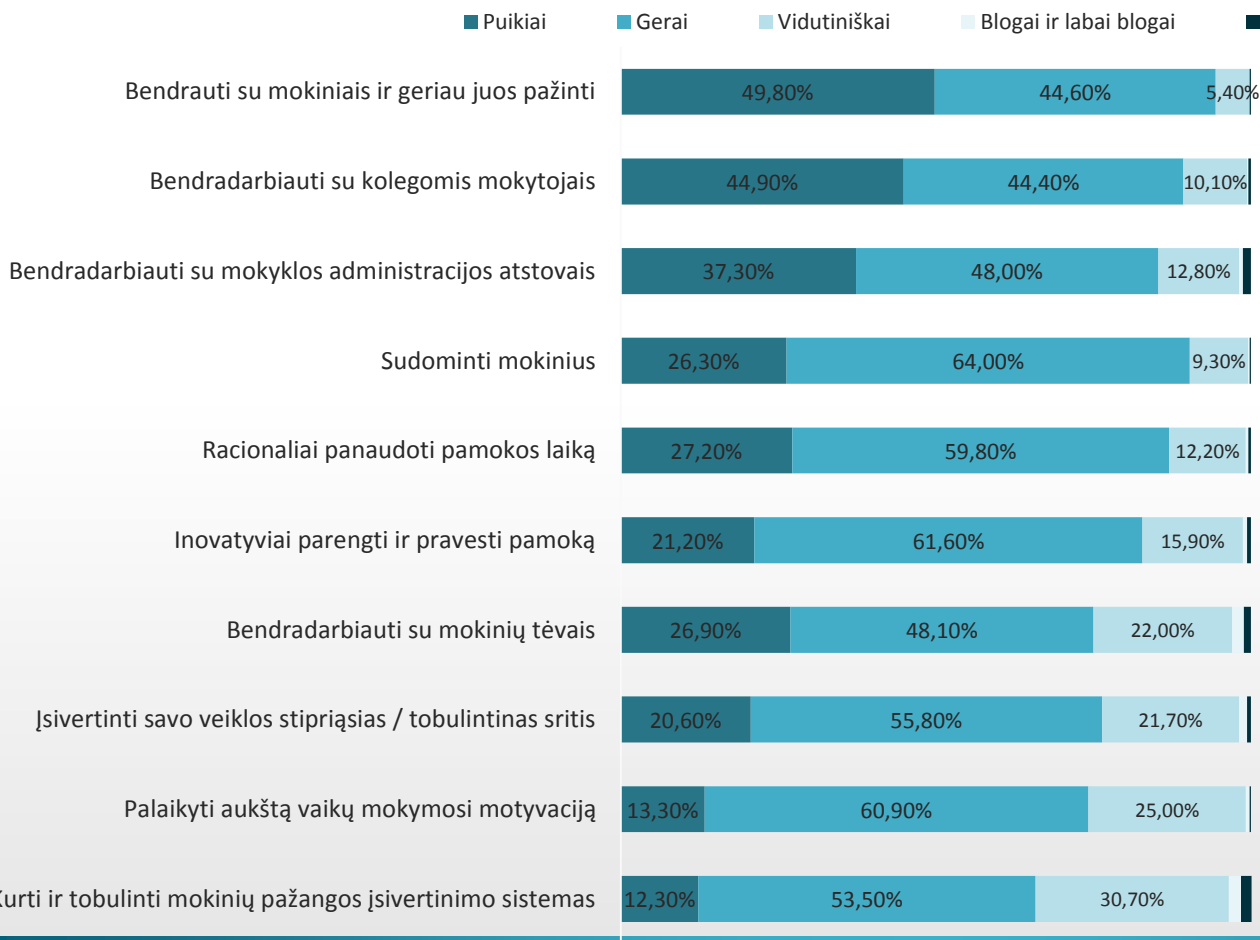
- veikti nestandartinėse situacijose,
- pristatyti savo idėjas ir įtikinti kitus.

% nuo visų apklaustųjų pedagogų, N=542

Subjektybus savo kompetencijų vertinimas

Kaip vertinate savo, kaip pedagogo kompetenciją:

5 balų skalė: nuo „Puikiai“ (5) iki „Labai blogai“ (1)
Svarbumas išrikiuotas pagal vertinimo vidurkį
mažėjimo tvarka

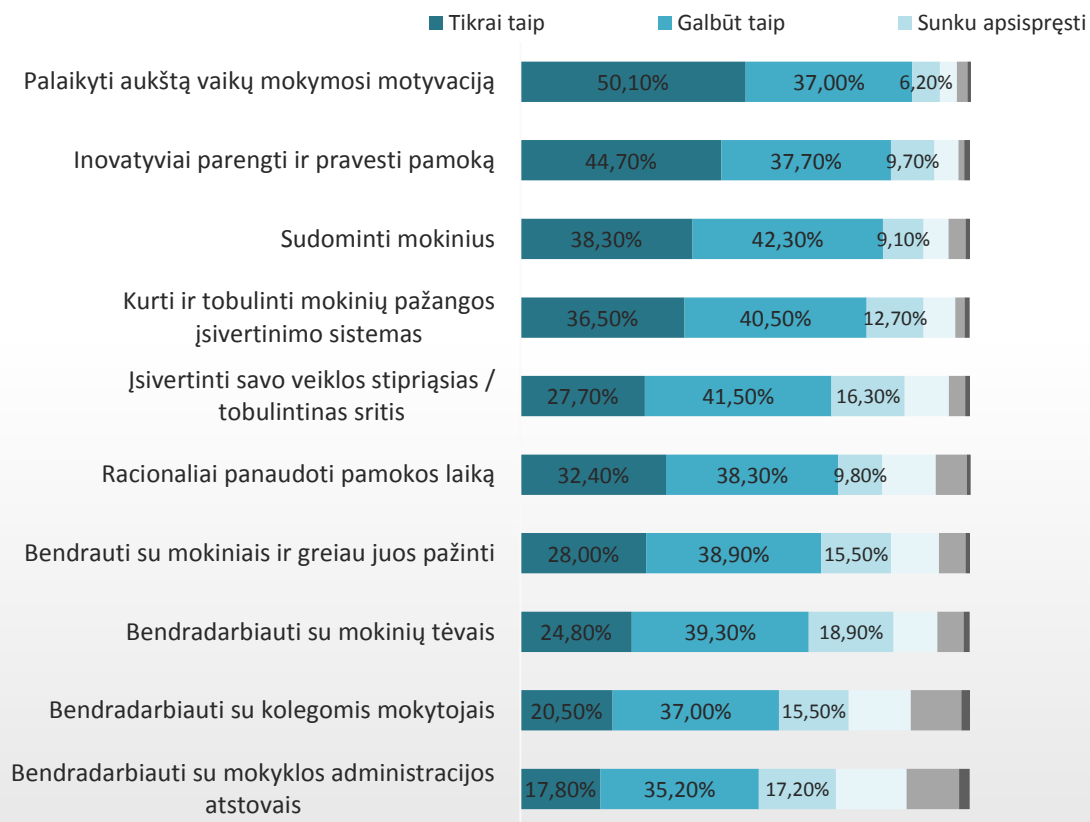
Geriau vertinamos kompetencijos, susijusios su komunikacija (išskyrus su mokinių tėvais).

Santykinai praščiau vertinamos kompetencijos, susijusios su į(si)vertinimu, motyvavimo sistemomis.

Kompetencijos, kurias mokytojai ketina tobulinti

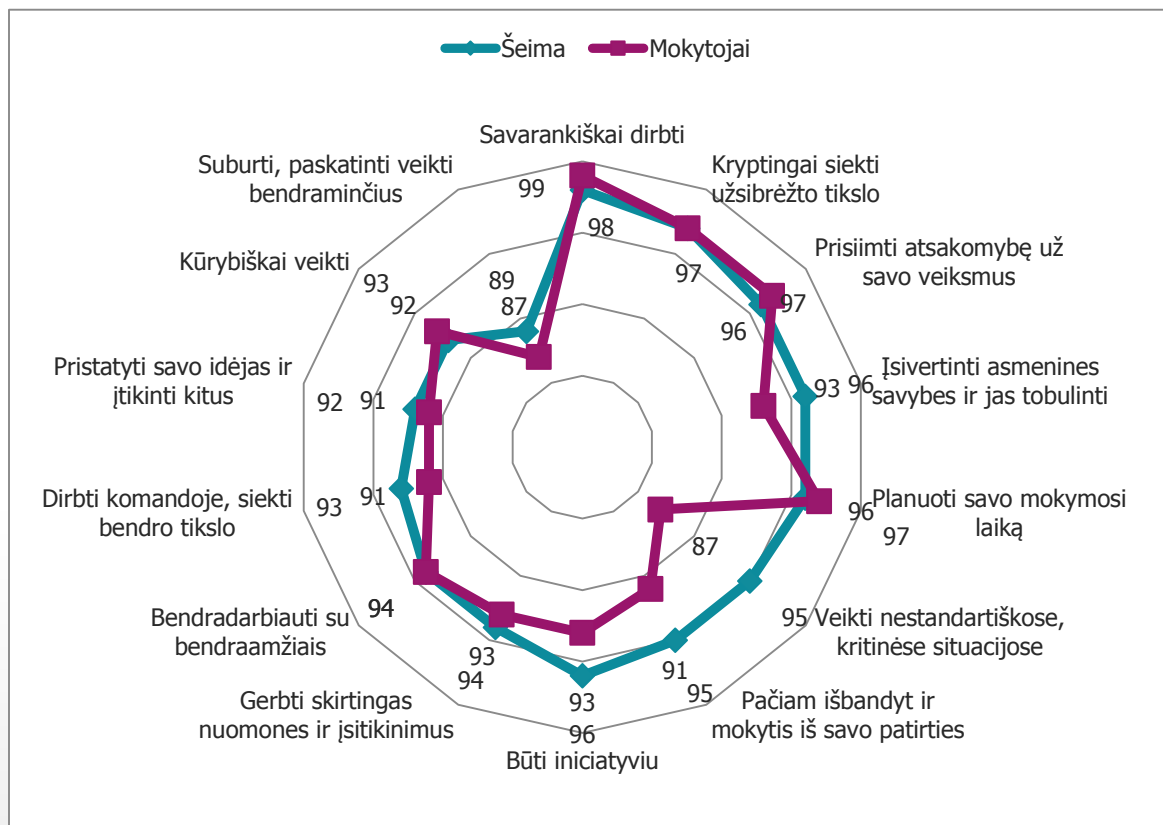
Kurias iš šių kompetencijų ketinate tobulinti per artimiausius 12 mėn.

5 balų skalė: nuo „Tikrai taip“ (5) iki „Tikrai ne“ (1)
Svarbumas išrikiuotas pagal vertinimo vidurkį mažėjimo tvarka

Kas antras mokytojas ketina gilinti žinias motyvacijos palaikymo srityje, taip pat kaip inovatyviai pravesti pamoką.

Kiek svarbus kiekvienas šių gebėjimų sėkmingam savarankiškam vaiko gyvenimui:

Pateikiamas % „Labai svarbus“ ir „Svarbus“.

Svarbiausi gebėjimai:

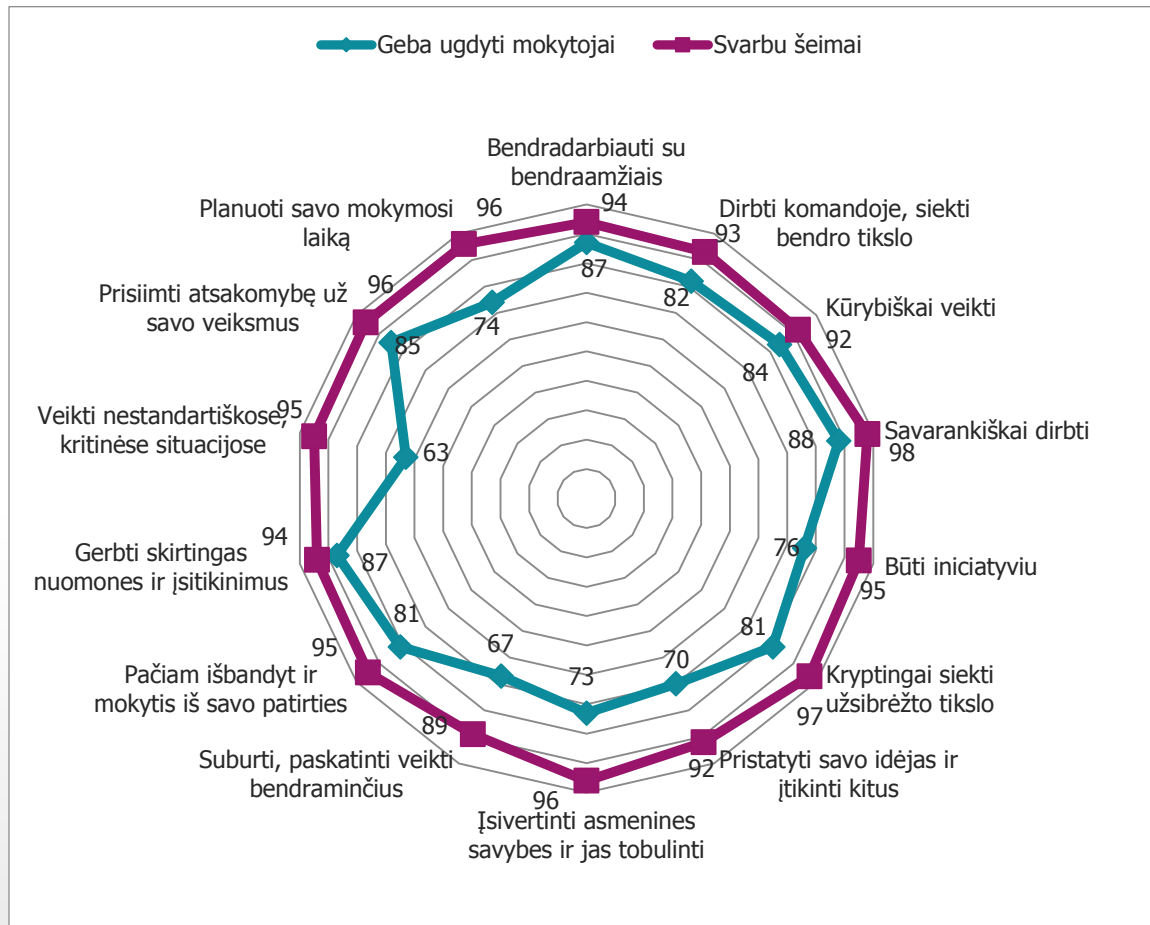
(mokytojų ir tėvų nuomonė sutampa)

- Savarankiškai dirbti
- Kryptingai siekti užsibrėžti tikslo,
- Prisiimti atsakomybę už savo veiksmus.

Vertinimo skirtumai. Šeimai svarbiau negu mokytojams:

- Veikti nestandartinėse situacijose
- Pačiam išbandyt ir mokyti iš savo patirties
- Įsivertinti asmenines savybes ir jas tobulinti
- Būti iniciatyviu

Ar mokytojai geba ugdyti svarbius vaikams/šeimai gebėjimus?

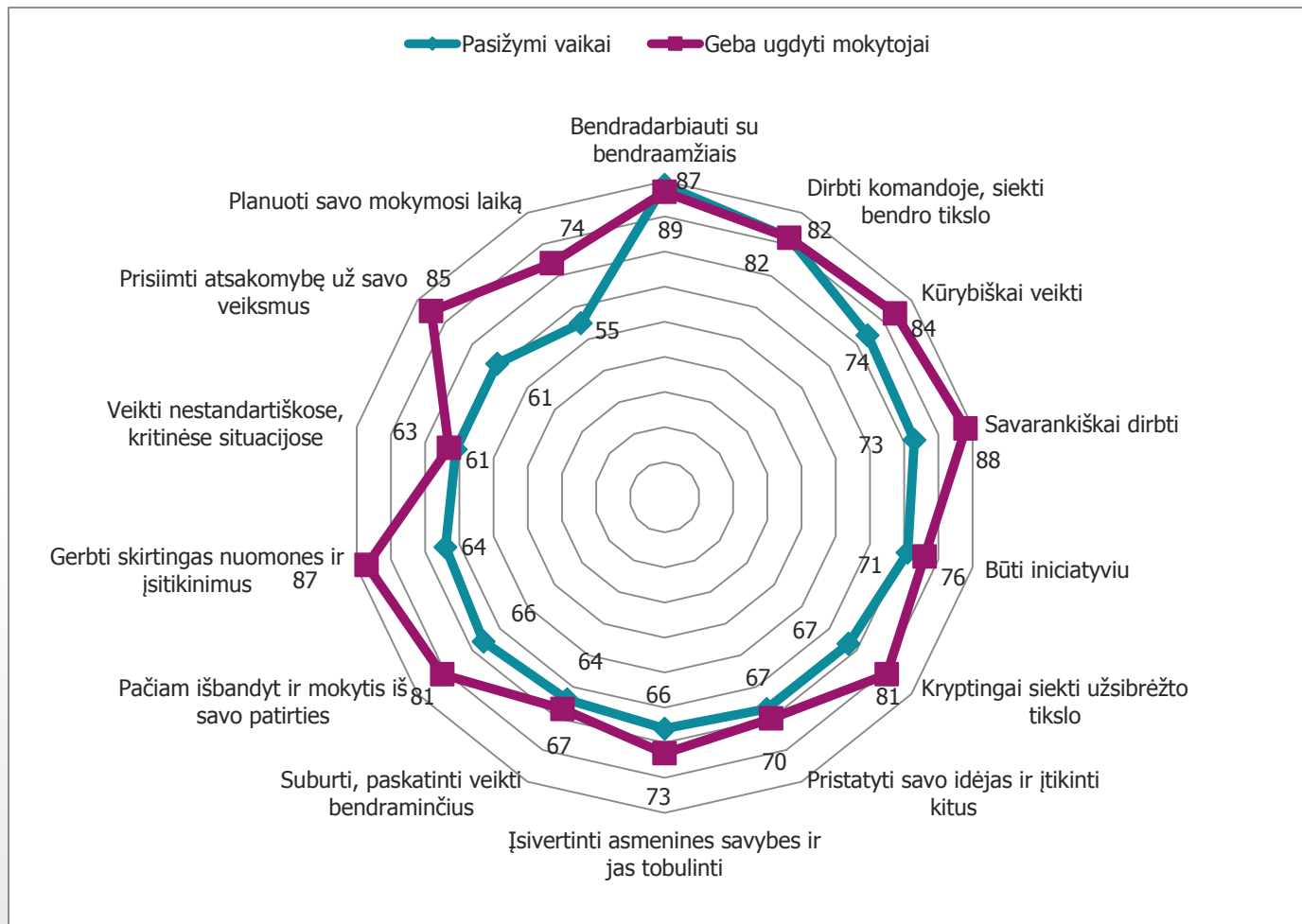

„Labai svarbus“ ir „Svarbus“ šeimai (%) ir „Puikiai“ ir „Gerai“ geba ugdyti mokytojai (%)

Didžiausias skirtumas tarp to, ką geba mokytojai ir kas nori svarbu šeimai:

- Veikti komandoje ir siekti bendro tikslo
- Pačiam išbandyt ir mokytis iš savo patirties
- Veikti nestandartiškose, kritinėse situacijose
- Būti iniciatyviu
- Būti kūrybingu

Ar vaikai pasižymi tais gebėjimais, kuriuos geba ugdyti mokytojai?

„Puikiai“ ir „Gerai“ šiuos savo vaikų gebėjimus vertina tėvai (%) ir „Puikiai“ ir „Gerai“ juos geba ugdyti mokytojai (%)

Išvados

Išvados I

Dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose:

- Beveik kas antras 3 – 19 metų vaikas lanko neformaliojo švietimo užsiėmimus. Šie užsiėmimai populiariausi tarp 7 – 14 metų vaikų. Nuo 15 metų neformaliojo švietimo veiklų lankymas ima mažėti. Tarp ikimokyklinio amžiaus vaikų užsiėmimai dar nėra labai populiarūs – šias veiklas lanko kas penktas vaikas.
- Neformaliojo švietimo užsiėmimus dažniau lanko aukštesnes pajamas gaunančių, aukštesnį išsimokslinimą turinčių tėvų vaikai.
- Mažesniuose miestuose vaikai dažniau neformaliojo švietimo užsiėmimus lanko specializuotose mokyklose (sporto / muzikos / meno) arba bendrojo lavinimo mokyklose (ypač kaimo vaikai). Sostinėje populiareesnės neformaliojo švietimo įstaigos už mokyklos ribų, taip pat nevyriausybinės vaikų ir jaunimo organizacijos, nors pastarųjų lankomumas yra santykinai žemas.
- Populiariausia užklausinė ugdymo kryptis – sportas (55%) . Sportuoja dažniau vyresni moksleiviai: nuo 11 metų, ypač 15 – 19 metų (net 76% jų yra pasirinkę sporto užsiėmimus). Iki 10 metų viena populiariausių krypčių – šokis, ypač tarp ikimokyklinio amžiaus vaikų (41%). Pastariesiems tėvai neretai dar parenka ir muzikos užsiėmimus (45%).
- Neformaliojo švietimo mokykloje ir už mokyklos ribų lankytojai kiek skiriasi savo socialinėmis – demografinėmis charakteristikomis. Užsiėmimus mokykloje dažniau renkasi žemesnes pajamas gaunančių, žemesnį išsimokslinimą turinčių tėvų vaikai, dažniau gyvenantys kaime. Jie mokykloje renkasi meninio profilio užsiėmimus (dailę, šokį, dramą, dainavimą). Užsiėmimus už mokyklos ribų dažniau renkasi didmiesčio gyventojai, aukštesnį išsimokslinimą turinčių tėvų vaikai. O juose lankomų veiklų profilis yra labai universalus – nuo sporto iki meno.

Išvados II

Ar neformaliojo švietimo užsiėmimai ugdo vaikų asmenines kompetencijas?

- Taip. Vaikų, lankančių neformaliojo švietimo užsiėmimus, asmeninės kompetencijos, darančios įtaką jų sėkmingam savarankiškam gyvenimui, vertinamos reikšmingai geriau. Užsiėmimus lankantys geriau vertina gebėjimą veikti komandoje, siekti tikslo, analizuoti save, psichologinį atsparumą bei kūrybiškumą.
- Švietimo įstaigos dažniau siejamos su bendradarbiavimo, komandiškumo, kūrybiškumo kompetencijų ugdymu (bendradarbiauti, siekti bendro tikslo, suburti, įtikinti kitus).
- Asmenybės tvirtumo kompetencijos, tokios kaip savarankiškumas, psichologinis atsparumas, atsakingumas dažniau siejamos su ugdymu šeimoje.
- Tarp švietimo įstaigų išsiskiria bendrojo lavinimo mokykla – ji dažniausiai matoma kaip įvairių vaiko kompetencijų ugdytoja. Ir tai yra natūralu, turint omenyje mokyklos statusą visuomenėje – pagrindinę, kartais ir vienintelę (kaimo, neturtingesnėms šeimoms) vaikų švietimo įstaigą. Tačiau negalime teigti, jog bendrojo lavinimo mokykla atstoja visas kitas neformaliojo švietimo įstaigas. Tikslinė auditorija mano, jog kertinius asmenybės gebėjimus sėkmingai ugdo tiek bendrojo lavinimo mokykla, tiek meno / sporto mokykla, tiek neformaliojo švietimo įstaigos už mokyklos ribų. O mokyklos monopolija vaikai ir jų tėvai linkę abejoti – kas trečias apklaustasis nepritaria, jog visus reikiamus įgūdžius galima gauti vien bendrojo lavinimo mokykloje, kas antras abejoja mokyklos mokytojo tinkamumu vesti neformaliojo švietimo užsiėmimus.

Ar neformaliojo vaikų švietimo krepšelis padidintų neformaliojo švietimo paklausą?

- Taip, galėtų padidinti, ypač jei jis paliestų švietimo paslaugų kainos ir kokybės aspektus. Paslaugų kainos mažėjimas ir kokybės didėjimas didina susidomėjimą neformaliojo švietimo užsiėmimais kas antram tikslinės auditorijos vaikui ar jo / jos tėvui. Tačiau būtent šių pokyčių realistiškumas vartotojams kelia daugiausia abejonių. Realistiškiausias ir ne mažiau aktualus pokytis – įvairovės didinimas: įvairesnės veiklos, įvairesnės paslaugas teikiančios įstaigos. Asortimento praplėtimas galėtų padėti atgal pritraukti jau nebelankančius neformaliojo švietimo užsiėmimų jaunuolius.

Išvados III

Kokias kompetencijas geriausiai pasirengę ugdyti mokytojai ir ar tai atitinka šeimos lūkesčius?

- Mokytojai geriausiai geba taikyti metodus, kurie skatina vaikus bendradarbiauti su bendraamžiais, priimti atsakomybę už savo veiksmus, gerbti skirtingas nuomones ir įsitikinimus.
- Silpniau jiems sekasi ugdyti vaikų gebėjimą veikti nestandartiškai, į komandą suburti bendraminčius, įtikinamai pristatyti savo idėjas.
- Mokytojų nuomone, NŠU geriausiai ugdomas iniciatyvumas, kūrybiškumas, gebėjimas veikti nestandartiškai ir suburti veiklią komandą.
- Mokytojų nuomone, mokyklose geriausiai ugdomas gebėjimas plaunoti savo mokymosi laiką, dirbti komandoje, siekti bendro tikslo.
- Geriausiai pedagogai vertina savo kompetencijas, susijusias su komunikacija: bendravimas su mokiniais, kolegomis mokytojais, mokyklos administracija. Santykinai praščiau vertinamos kompetencijos, susijusios su į(si)vertinimu, motyvavimo sistemomis.
- Didžioji dalis mokytojų ketina gilinti žinias motyvacijos ir inovatyvių mokymo metodų srityse.
- Šeimos ir pedagogų nuomonė apie svarbiausius gebėjimus sėkmingam savarankiškam vaiko gyvenimui, sutampa. Tai gebėjimas savarankiškai dirbti, kryptingai siekti užsibrėžti tikslo ir priimti atsakomybę už savo veiksmus.
- Tačiau vaikai ir tėvai daugiau svarbos, lyginant su mokytojais, suteikia nestandartiškam veikimui, mokymuisi iš savo patirties, įsivertinimui ir iniciatyvumui.

VšĮ Neformaliojo švietimo asociacija
„Jaunimo akademija“
Adresas: Konstitucijos pr. 25, Vilnius
Tel. (8 5) 273 33 33
Faks. (8 5) 272 56 51
El. p. info@jaunimoakademija.lt,
info@lvjc.lt